
OBSAH

PREDHOVOR	5
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	6
Čl. I	7
§ 1 Predmet úpravy	7
Základné ustanovenia	
§ 2	11
§ 2a [<i>Základné pojmy</i>]	25
§ 3 [<i>Zásada rovnakého zaobchádzania</i>]	40
§ 4 [<i>Negatívne vymedzenie pôsobnosti Antidiskriminačného zákona</i>]	42
§ 5 Zásada rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení, zdravotnej starostlivosti, poskytovaní tovarov a služieb a vo vzdelávaní	47
Zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch	
§ 6	56
§ 7 [<i>Zásada rovnakého zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch</i>]	66
Prípustné rozdielne zaobchádzanie	
§ 8	71
§ 8a [<i>Dočasné vyrovnávacie opatrenia</i>]	84
Právna ochrana a konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania	
§ 9	88
§ 9a [<i>Verejná žaloba</i>]	102
§ 10 [<i>Zastúpenie</i>]	105

---

§ 11 [<i>Prenesené dôkazné bremeno</i>].....	108
§ 12 [<i>Prebrané záväzné právne akty Európskej únie</i>].....	114
§ 13 Prechodné ustanovenia.....	116
§ 13a Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2013	117

Základné ustanovenia

§ 2

(1) Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti^{1a)}.

(2) Pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania je potrebné prihliadať aj na dobré mravy na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou.

(3) Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva aj v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.

---

^{1a)} § 3 písm. b) a c) zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súvisiace ustanovenia Antidiskriminačného zákona

§ 1, § 2a, § 3

Súvisiace predpisy

zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky; zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník; zákon č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle; zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností; zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon; zákon č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb; zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine; zákon č. 154/1994 Z. z. o matrikách; zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky; zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok; zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok; zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok; zákon č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach; zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej

protispoločenskej činnosti; zákon č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti; Všeobecná deklarácia ľudských práv; Zmluva o Európskej únii; Charta základných práv Európskej únie; vyhláška č. 84/1988 Zb. o Medzinárodnom dohovore proti apartheidu v športe; vyhláška č. 62/1987 Zb. o Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien; vyhláška č. 116/1976 Zb. o Medzinárodnom dohovore o potlačení a trestaní zločinu apartheidu; vyhláška č. 120/1976 Zb. o Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach; vyhláška č. 95/1974 Zb. o Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie; vyhláška č. 46/1955 Zb. o Dohovore o politických právach žien; oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 273/2009 Z. z., že Slovenská republika sa považuje za viazanú Európskou sociálnou chartou podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky ako medzinárodnou zmluvou, ktorá má prednosť pred zákonmi; smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa ustanovuje zásada rovnakého zaobchádzania medzi osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 20/zv. 01; Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000); smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorou sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 05/zv. 04; Ú. v. ES L 303, 2. 12. 2000); smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21. 12. 2004); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 204, 26. 7. 2006)

KOMENTÁR

K odseku 1

Zásada rovnakého zaobchádzania je bližším premietnutím práva na rovnaké zaobchádzanie, ktoré je zakotvené v čl. 12 ods. 1 Ústavy SR, v čl. 3 ods. 1 a čl. 4 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a v nevyčerpávajúcom zozname medzinárodných zmlúv. Je základným ľudským právom, ktoré je neodňateľné,

nescudziteľné, nepremľateľné a nezrušiteľné.³ Podľa § 2 ods. 1 ADZ dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

Zákaz diskriminácie, resp. čo možno považovať za diskrimináciu, Antidiskriminačný zákon upravuje v § 2a ods. 1. Podľa tohto ustanovenia diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama diskriminácia, obťažovanie, sexuálne obťažovanie, neoprávnený postih, pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu. Tieto pojmy, resp. legislatívne skratky sú definované v § 2a ods. 2 až 8 ADZ, čím je zároveň stanovená aj ich legálna definícia.⁴ Vo všeobecnosti však diskriminácia spočíva v povinnosti zdržať sa konaní alebo opomenutí (konaní), ktoré Antidiskriminačný zákon alebo iný právny predpis označuje ako formy alebo dôvody diskriminácie.

Z uvedeného vyplýva, že zásada rovnakého zaobchádzania nesie v sebe právo na rovnaké, resp. rovné zaobchádzanie a zákaz diskriminácie nesie v sebe povinnosť vyhnúť sa nerovnakému, resp. nerovnému zaobchádzaniu, pričom dodržiavaním jedného sa napĺňa druhé a naopak.

Zákaz diskriminácie a zásada rovnakého zaobchádzania sa vzťahuje na **každého**, teda každý je povinný zaobchádzať s každým rovnako bez ohľadu na možné rozdiely a odlišnosti prameniace v ľudskej prirodzenosti.

Antidiskriminačný zákon tieto formy a dôvody diskriminácie uvádza len demonštratívne. Antidiskriminačný zákon a právny poriadok pojmy (napr. pohlavie, rod alebo sexuálna orientácia) bližšie nedefinuje, t. j. legálne nevymedzuje. Príčinou komplikovanosti právne uchopiť obsah jednotlivých pojmov je ich presah do iných vedných disciplín a odvetví ako len do oblasti práva. Preto je potrebné pri ich zadefinovaní používať viaceré zdroje ako poznatky iných vedných disciplín a odvetví, judikatúru súdov, právnu vedu a pramene medzinárodného práva.

³ Článok 12 ods. 1 Ústavy SR: „*Ludia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremľateľné a nezrušiteľné.*“

⁴ Pozri § 2a ods. 2 až 8 ADZ.

Pohlavie (*angl. sex*) je súhrn podstatných biologických znakov, ktorými sa odlišujú muži a ženy.⁵ Pojmom „pohlavie“ operuje napríklad zákon č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle (ďalej aj „ZRČ“). Podľa § 2 ods. 3 ZRČ prvé dvojčíslenie rodného čísla vyjadruje posledné dve číslice roku narodenia osoby, **druhé dvojčíslenie vyjadruje číselné označenie mesiaca narodenia osoby (u žien zvýšené o 50)**, tretie dvojčíslenie vyjadruje číselné označenie dňa narodenia osoby v danom kalendárnom mesiaci. Podľa § 3 písm. g) ZRČ register rodných čísel obsahuje tieto údaje: pohlavie. Podľa § 8 ods. 2 písm. b) ZRČ ministerstvo vykoná na požiadanie zmenu rodného čísla na základe lekárskeho posudku o zmene pohlavia osoby.

Pojmy „muž“ a „žena“ sú použité napríklad v čl. 41 ods. 1 Ústavy SR alebo v § 1 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.⁶

Rod (*angl. gender*) ako pojem sa vzťahuje na sociálne konštruovanú úlohu, správanie, činnosť a atribúty, ktoré daná spoločnosť považuje za vhodné pre mužov alebo pre ženy,⁷ resp. rod je vnútorná osobná identifikácia jedinca s mužským alebo ženským vnímaním seba samého.⁸ Tento pojem býva v slovenskom jazyku nesprávne zamieňaný s pojmom „pohlavie“, ktoré má osoba od narodenia, ale rod predstavuje naučený, kultúrne akceptovaný a predpisovaný spôsob správania mužov a žien, ktorý sa historicky mení a má rôzne podoby.

Náboženské vyznanie možno definovať ako presvedčenie o existencii Boha alebo bohov alebo taktiež ako formálne prejavy tohto presvedčenia. **Viera** je vnútorné presvedčenie (postoj) o jestvovaní, o správnosti alebo o pravde niečoho, čo nie je bezprostredne a neochvejne preukázané nespochybniteľnými dôkazmi.⁹ Náboženské vyznanie alebo viera sú garantované Ústavou SR, Listinou základných práv a slobôd a medzinárodnými zmluvami. Podľa čl. 24

⁵ Pozri red. KAČALA, J., PISÁRČIKOVÁ, M., POVAŽAJ, M. *Krátky slovník slovenského jazyka*. 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava : Veda 2003.

⁶ Článok 41 ods. 1 Ústavy SR: „*Manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou.*“; § 1 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine: „*Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.*“

⁷ Pracovná definícia Svetovej zdravotníckej organizácie. *What do we mean by „sex“ and „gender“?* In [World Health Organization (WHO), Programmes and Projects, Gender, Women and Health], rok 2010.

⁸ Gay and Lesbian Alliance Against Defamation (GLAAD). In *Media Reference Guide*. 8th Edition. Transgender Glossary of Terms², USA, May 2010. Retrieved on 2011.

⁹ Pozri KAČALA, J., PISÁRČIKOVÁ, M., POVAŽAJ, M. *Krátky slovník slovenského jazyka*. 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava : Veda 2003; taktiež SCHWITZGEBEL, E. „*Belief*“ (2006) In ZALTA, E. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Stanford, CA : The Metaphysics Research Lab, retrieved 2008-09-19.

ods. 1 Ústavy SR: „Sloboda myslenia, svedomia, **náboženského vyznania a viery** sa zaručujú. Toto právo zahŕňa aj možnosť zmeniť náboženské vyznanie alebo vieru. Každý má právo byť bez náboženského vyznania. Každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie.“ Podľa čl. 24 ods. 2 Ústavy SR: „Každý má právo slobodne prejavovať svoje **náboženstvo alebo vieru** buď sám, buď spoločne s inými, súkromne alebo verejne, bohoslužbou, náboženskými úkonmi, zachovávaním obradov alebo zúčastňovať sa na jeho vyučovaní.“ Obdobne právo na náboženské vyznanie a vieru upravuje Listina základných práv a slobôd v čl. 15 ods. 1 a čl. 16 ods. 1. Realizácia práva na náboženské vyznanie a vieru v sebe zahŕňa aj realizáciu nielen náboženstiev známych a etablovaných v ponímaní západného civilizačného okruhu (napr. kresťanstvo, židovstvo, islam), ale aj **právo byť bez náboženského vyznania**, resp. mať **iné zmýšľanie**.

Právnym predpisom, ktorý podrobnejšie upravuje tieto práva, je zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností. Tento zákon upravuje viacero práv, s ktorými možno spojiť realizáciu zásady rovnakého zaobchádzania. Patria sem najmä, nie však výlučne, nasledujúce konkrétne práva:

- a) každý má právo slobodne šíriť svoju náboženskú vieru,
- b) každý má právo slobodne šíriť svoje presvedčenie byť bez vyznania,
- c) nikoho nemožno nútiť vyznávať akúkoľvek náboženskú vieru,
- d) nikoho nemožno nútiť byť bez vyznania,
- e) vyznávanie náboženskej viery nesmie byť dôvodom k obmedzeniu ústavou zaručených práv a slobôd občanov; najmä práva na vzdelanie, voľbu a výkon povolania a prístup k informáciám,
- f) veriaci má právo sláviť sviatky a obrady podľa požiadaviek vlastnej náboženskej viery v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi¹⁰,
- g) všetky cirkvi a náboženské spoločnosti majú pred zákonom rovnaké postavenie,
- h) veriaci majú právo sa združovať,
- i) veriaci majú právo zakladať cirkvi a náboženské spoločnosti atď.

¹⁰ Pozri: zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce; zákon č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch.

Z uvedeného vyplýva, že zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností definuje cirkvi, veriaciach, náboženské spoločnosti a deklaruje každému občanovi v oblasti náboženského vyznania a viery rovnaké práva. Tieto práva je potrebné vykladať a aplikovať v súlade s ostatnými právnymi predpismi Slovenskej republiky ako celku, a teda aj v súlade a najmä so zásadou rovnakého zaobchádzania. Porušením tejto zásady by bolo, ak by štát alebo osoba v štátnej správe uprednostnila alebo, naopak, zhoršila postavenie jednotlivca alebo skupiny pre jeho náboženské vyznanie alebo vieru. Príkladom môže byť občan moslimského vierovyznania, ktorému stavebný úrad odmietne vydať stavebné povolenie na stavbu náboženskej budovy – mešity, alebo ak štát vyžaduje pri registrácii cirkvi, resp. náboženskej spoločnosti splnenie podmienok, ktorých splnenie pri iných cirkvách a náboženských spoločnostiach nevyžaduje.

Zákaz diskriminácie na základe rasy a často spoločne aj s inými pojmami (napr. na základe príslušnosti k **národu** alebo **etnickej skupine**) je garantovaný podobne ako u iných diskriminačných dôvodov v Ústave SR, Listine základných práv a slobôd¹¹, Zmluve o fungovaní Európskej únie¹², Charte základných práv Európskej únie¹³, medzinárodných zmluvách a dohovoroch,¹⁴ smernici Rady 2000/43/ES, Antidiskriminačnom zákone a mnohých ďalších právnych predpisoch. Rozlišovanie medzi etnikom a rasou podľa čl. 1 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie nie je významné a má skôr význam medzi antropológmi a akademikmi. Napriek tomu, že výrazy **rasa** alebo **diskriminácia na základe rasy** sú použité v celej rade právnych

¹¹ Článok 12 ods. 2 Ústavy SR alebo čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd: „Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu ...“

¹² Článok 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: „Pri vymedzovaní a uskutočňovaní svojich politik a činností sa Únia zameriava na boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.“; čl. 19 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: „Rada môže, bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia zmlúv a v rámci právomocí, ktorými je poverená Únia, po udelení súhlasu Európskeho parlamentu, jednomyseľne v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom prijať opatrenia na boj proti diskriminácii založenej na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii.“; čl. 67 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: „Únia sa usiluje o zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti prostredníctvom opatrení na predchádzanie trestnej činnosti, rasizmu a xenofóbie...“ atď.

¹³ Článok 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti...“

¹⁴ Článok 1 písm. a) a c) Medzinárodného dohovoru proti apartheidu v športe; čl. 4 ods. 1, čl. 20 ods. 2, čl. 24 ods. 1 a čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach; čl. 2 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie.

predpisov, len málo z nich podrobnejšie vymedzuje alebo definuje tieto pojmy. Problém zadefinovania, resp. právneho vymedzenia pojmu „rasa“ je spôsobený jeho presahom do iných spoločenských vied, z ktorých poznatkov musí právo nevyhnutne vychádzať. Podľa čl. 1 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie pojem „**rasa**“ možno vymedziť ako skupinu ľudí, ktorých spája dlhodobý spoločný vývoj, v ktorého priebehu sa vplyvom rozdielneho prostredia vytvorili zhodné morfológické a fyziologické znaky (farba pleti, farba a tvar vlasov, očí, rysy tváre, tvar lebky, nosu atď.).¹⁵ Podľa bodu 6 smernice Rady 2000/43/ES však Európska únia odmieta teórie, ktoré sa pokúšajú určiť existenciu rozdielnych ľudských rás, a preto používanie termínu „rasový pôvod“ v tejto smernici neznamená prijatie takýchto teórií. Z citovaného ustanovenia smernice Rady 2000/43/ES vyplýva, že vymedzenie pojmu „rasa“ sa opiera skôr o sociálnokonštruktivistický, než esencialistický, resp. biologický model rasy.¹⁶

Národnostná alebo **etnická skupina** je demografická skupina ľudí na určitom teritoriálnom celku (napr. štát alebo región), ktorá sa odlišuje od väčšiny obyvateľstva určitými osobnými znakmi, ktorými v tomto zmysle môžu byť jazyk, rasa, náboženstvo alebo iné faktory.¹⁷ Ústava SR používa výraz „**národnostná menšina**“ a práva národnostných menšín a etnických skupín sú garantované najmä v čl. 33 a 34 Ústavy SR. Predovšetkým pôjde o právo na osvojenie si štátneho jazyka, právo na vzdelanie v ich jazyku, právo používať ich jazyk v úradnom styku a právo zúčastňovať sa na riešení vecí týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín. S týmito právami súvisí ďalší diskriminačný dôvod, a to jazyk. **Jazyk** je sústavou vyjadrovacích znakových prostriedkov istého spoločenstva, ktorý slúži ako nástroj myslenia, dorozumievania a ukladania poznatkov tohto spoločenstva.¹⁸ Právo používať jazyk národnostných menšín

¹⁵ AAPA: Statement on Biological Aspects of Race American Association of Physical Anthropologist; BAMSHAD, M., OLSON, S. E. „Does Race Exist?“ In *Scientific American Magazine* (10. november 2003).

¹⁶ BAMFORTH, N., MALIK, M., OCINNEIDE, C. „*Discrimination Law: Theory and Context. Text and Materials.*“ London : Sweet&Maxwell, 2008, s. 800 a nasl.

¹⁷ BODEN, M. *Nationalitäten, Minderheiten und ethnische Konflikte in Europa.* München : Olzog Verlag, 1993.

¹⁸ KAČALA, J., PISÁRČIKOVÁ, M., POVAŽAJ, M. *Krátky slovník slovenského jazyka.* 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava : Veda, 2003, s. 985 (autorský kolektív: DORULA, J., KAČALA, J., MARSINOVÁ, M., MASÁR, I., MICHALUS, Š., PECIAR, Š., PISÁRČIKOVÁ, M., POVAŽAJ, M., SLIVKOVÁ, V., SMIEŠKOVÁ, E., TIBENSKÁ, E., URBANČOK, M.).

a etnických skupín v úradnom styku (orgány štátnej správy, súdy) upravujú osobitné predpisy, najmä zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky, zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok alebo zákon č. 71/1967 Zb. správny poriadok.

Zákaz diskriminácie z dôvodu rasy alebo etnického pôvodu je potrebné vykladať a uplatňovať aj v súvislosti s pojmom „**farba pleti**“, čo spadá pod definíciu rasovej diskriminácie obsiahnutú v čl. 1 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie.

Charta základných práv Európskej únie ani smernica Rady 2000/78/ES neuvádza definíciu **zdravotného postihnutia**. Vzhľadom na povahu a úlohy Súdneho dvora Európskej únie stanovenie toho, čo predstavuje zdravotné postihnutie, je ponechané na vnútroštátne súdy a následne prezentované ako súčasť skutkových okolností pre spory postúpené Súdnemu dvoru Európskej únie. Zdravotné postihnutie Súdny dvor Európskej únie zadefinoval v prípade *Chacón Navas*¹⁹, keď konštatoval, že pod týmto pojmom treba rozumieť „*obmedzenie vyplývajúce najmä z fyzického, mentálneho alebo psychického postihnutia, ktoré bráni účasti dotknutej osoby na profesijnom živote a zároveň musí byť pravdepodobné, že bude trvať dlhú dobu.*“ Okrem toho zdôraznil, že zdravotné postihnutie neznamená to isté čo choroba a že týmto pojmom nemožno pripísať ten istý význam. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že právny poriadok Slovenskej republiky definuje zdravotné postihnutie napríklad v § 40 ods. 8 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“ alebo „ZP“)²⁰ alebo v § 70 až 72 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Tieto definície slovenským zákonom sú však na účely Antidiskriminačného zákona nepoužiteľné, keďže zužujú rozsah právnej ochrany osôb poskytnutej medzinárodnými zmluvami a dohovormi, ktoré majú prednosť pred zákonmi. Preto pri aplikácii zásady rovnakého zaobchádzania na osoby so zdravotným postihnutím v spojení s konkrétnymi práva- mi podľa osobitných zákonov bude úlohou súdu skúmať a ustáliť, či konkrétne skutkové okolnosti umožňujú konštatovať zdravotné postihnutie a následne porušenie povinnosti.

¹⁹ *Chacón Navas proti Euresť Colectividades SA*, vec C-13/05 [2006] ECR I-6467, 11. júl 2006.

²⁰ Článok 40 ods. 8 ZP: „Zamestnanec so zdravotným postihnutím na účely tohto zákona je zamestnanec uznaný za invalidného podľa osobitného predpisu, ktorý svojmu zamestnávateľovi predloží rozhodnutie o invalidnom dôchodku.“